

Revideringen av stödet för lärande i förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen

Svenskspråkiga utbildningssektionen 29.08.2024 § 51

Beredning och tilläggsuppgifter:
Rektor för elevstöd och välmående Josefin Svedin
josefin.svedin@borga.fi

Regeringen föreslog i sin [proposition](#) till riksdagen att bestämmelserna om stöd för lärande och skolgång ändras i lagen om grundläggande utbildning. Syftet med revideringen av stöd för lärande är att:

- förtydliga, precisera och förenhetliga de stödformer
- säkerställa tillräckliga resurser för genomförandet av stödåtgärderna
- minska undervisningspersonalens administrativa arbete.

Borgå stad har skrivit ett [utlåtande](#) om lagförslaget, vilket skickades in i juni.

Enligt propositionen kommer stödet i fortsättningen att indelas i två grupper: det proaktiva stödet och det elevspecifika stödet.

Tidtabellen är utmanande. Regeringspropositionen behandlas av riksdagen under hösten 2024. I årsskiftet färdigställs läroplansgrunderna. I februari 25 publiceras läroplansgrunderna och efter det inleds arbetet med de lokala delarna. Lagarna och läroplanen träder i kraft 1.8.2025.

Om lagändringen träder i kraft fr.o.m. 1.8 2025 kommer den att innebära vissa förändringar för ordnandet av undervisningen i de svenska grundskolorna. Bland annat kommer lagförändringen att innebära att undervisningsgrupperna måste bildas så att det i en grupp inom den grundläggande utbildningen som undervisas av en lärare, får finnas högst fem elever som får speciallärarundervisning som en elevspecifik stödåtgärd. Därtill ska man för varje elev reservera minst 0,127 undervisningstimmar per elev per vecka för proaktiva stödåtgärder, vilket inom den svenskspråkiga grundläggande utbildningen i Borgå innebär 216 timmar per vecka.

Direktören för grundläggande utbildning och gymnasieutbildning

Sektionen är medveten om utkastet till lagförändring samt den ansträngda tidtabellen för att uppdatera den kommunala läroplanen att gälla från och med 1.8 2025.

Sektionen anser att staden bör förbereda sig för förändringarna även om lagen inte är godkänd i detta skede.

Beslut

Sektionen är medveten om utkastet till lagförändring samt den ansträngda tidtabellen för att uppdatera den kommunala läroplanen

att gälla från och med 1.8 2025.

Sektionen beslöt att staden bör förbereda sig för förändringarna även om lagen inte är godkänd i detta skede.

Svenskspråkiga utbildningssektionen 10.12.2024 § 84

Valmistelu ja lisätiedot
Rektor för elevstöd och välmående Josefin Svedin

Vid undervisnings- och kulturministeriet har förberedelserna för lagändringen, som kommer att förnya strukturerna för stöd för lärande inom förskolan och grundläggande utbildning, framskridit. Målet är att ändringarna ska träda i kraft den 1 augusti 2025. Lagändringarna är för närvarande föremål för riksdagens beslut.

Utbildningsstyrelsen har under hösten arbetat med att uppdatera delarna om stöd för lärande i grunderna för förskoleundervisningens läroplan och grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen och utfärdar föreskrifter enligt vilka utbildningsanordnarna uppdaterar de lokala läroplanerna.

Utbildningsstyrelsen har presenterat ett utkast på uppdaterade grunderna för läroplanen. Borgå kommer att ge ett utlåtande angående utkastet till läroplanen. Utlåtandet kan ges till påseende på mötet.

I utkastet till grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen betonas vikten av undervisningsarrangemang som stöder förutsättningarna för lärande. För att påbörja arbetet och förbereda personalen inför stödrevideringen har diskussioner om verksamhetskultur och delaktighet, gruppspecifikt stöd, samarbete och flexibla undervisningsarrangemang förts med rektorer och speciallärare.

Inom svenskspråkiga grundläggande utbildningen har beredningen av nästa läsår även haft fokus på aspekter som berör resursering och gruppantal.

Ett område som påverkar planeringen av nästa läsår, är att det föreslås att elevernas rätt till tillräckligt stöd stärks genom en lagstadgad skyldighet för utbildningsanordnarna att reservera minst 0,122 undervisningstimmar per vecka per skolelev och skola för gruppspecifika stödformer varje läsår. Den föreslagna förordningen kommer att säkerställa ett minimi antal stödformer för varje skola. Utbildningsanordnaren har befogenhet att fördela timmarna enligt elevernas behov, vilket ger en viss flexibilitet.

Enligt regeringens proposition är de huvudsakliga stödformer som alla elever har rätt till gruppspecifika. Gruppspecifika stödformer enligt 20 b § 2 mom. i den föreslagna lagen om grundläggande utbildning är allmän stödundervisning, stödundervisning i undervisningsspråket och undervisning som ges av en speciallärare

i samband med den övriga undervisningen. Avsikten är att de grupp-specifika stödformerna främst ska erbjudas i form av samundervisning i det egna klassrummet eller som flexibla gruppindelningar.

Fokus har även satts på förslaget som berör regleringen på gruppstorlek. En exakt bedömning av konsekvenserna – både nationellt och kommunvis – försvåras av att det på grund av de förändrade stödformerna inte är helt klart i vilken utsträckning eleverna kommer att överföras till stöd som berör regleringen på gruppstorlek, från de nuvarande stödformerna intensifierat och särskilt stöd. Till exempel behöver inte alla elever som för närvarande får specialundervisning på deltid nödvändigtvis vara de med elevspecifika stödåtgärder i fortsättningen, utan behovet av stöd kan tillgodoses med grupp-specifika stödformer.

I Borgå stad utses en läroplansarbetsgrupp från årsskiftet. Läroplansarbetsgruppen består av personal både från administrationen och arbetstagare för grundläggande utbildning och gymnasieutbildning. På så sätt säkerställs en sammanhängande kontinuitet i stöd för lärande ur ett lärtigsperspektiv i Borgå stad.

Bilagor: lagförslag
utlåtanden angående lagförslag

Direktören för grundläggande utbildning och gymnasieutbildning

Sektionen antecknar för kännedom att inom svenska grundläggande utbildningen har arbetet med undervisningsarrangemang som stöder förutsättningarna för lärande inletts, i enlighet med utkastet till grunderna för den grundläggande utbildningen.

Borgå stads utlåtande på läroplansutkastet antecknas för kännedom.

Beslut

Sektionen antecknade för kännedom att inom svenska grundläggande utbildningen har arbetet med undervisningsarrangemang som stöder förutsättningarna för lärande inletts, i enlighet med utkastet till grunderna för den grundläggande utbildningen.

Borgå stads utlåtande på läroplansutkastet antecknades för kännedom.

Svenskspråkiga utbildningssektionen 29.01.2025 § 8
2013/12.00.01/2024

Valmistelu ja lisätiedot: rektor för elevstöd och välmående
Josefin Svedin, josefin.svedin@borga.fi

Vid undervisnings- och kulturministeriet har förberedelserna för lagändringen som kommer att förnya strukturerna för stöd för lärande inom förskolan och grundläggande utbildning

framskridit. Lagen har nu godkänts i riksdagen och träder i kraft 1.8.2025.

Inom svenskspråkiga grundläggande utbildningen har beredningen av nästa läsår haft fokus på aspekter som berör resursering och anordnandet av stöd i och med att lagändringen stärker elevens rätt till stöd. I framtiden kommer stödåtgärderna att delas in i grupp-specifika stödformer och elevspecifika stödåtgärder.

Till de grupp-specifika stödformerna hör

- allmän stödundervisning,
- stödundervisning i undervisningsspråket och
- kortvarig undervisning som ges av speciallärare.

Utbildningsanordnaren ska reservera 0,122 timmar per elev per vecka för det grupp-specifika stödet. Rektorererna har tillsammans med områdesrektorerna arbetat fram modeller för hur det grupp-specifika stödet kan genomföras. Utgående från de olika gruppernas behov genom t.ex. kompanjonundervisning.

Till de elevspecifika stödåtgärderna hör

- regelbunden undervisning som ges av speciallärare eller specialklasslärare, delvis i smågrupp eller i samband med övrig undervisning,
- undervisning som ges av speciallärare eller specialklasslärare i smågrupp,
- undervisning som ges av specialklasslärare i specialklass och
- elevspecifika tolknings- och biträdestjänster samt personliga hjälpmedel.

Inom svenskspråkig grundläggande utbildning fanns i december 2024 262 elever inom intensifierat stöd och 98 elever inom särskilt stöd. För att komma vidare med planeringen av hur det elevspecifika stödet i framtiden är uppbyggt, har skolornas rektorer fått till uppgift att utgående från den informationen och tolkningen vi idag har till vårt förfogande, göra en preliminär kartläggning gällande vilket slags stöd eleverna inom intensifierat och särskilt stöd har rätt till från och med nästa läsår. Det här arbetet kommer i sin tur att ligga som grund för vilket slags elevspecifikt stöd som kommer att erbjudas vid de olika skolorna.

Den reviderade lagen kommer sannolikt att påverka anordnandet av stödet även på det sättet, att den ytterligare stärker elevens rätt till undervisning i smågrupp eller specialklass för att stärka förutsättningarna för lärande. Idag finns denna möjlighet inte på alla skolor och därför kan lagändringen också komma att påverka kommande beslut om elevernas närskola.

I Borgå jobbar idag sammanlagt 11 deltidsspeciallärare och 11 specialklasslärare. I Kvarnbackens, Strömborgska och Lyceiparkens skolor finns för tillfället en bra möjlighet till specialundervisning i smågrupp / specialklass. I de mindre skolorna blir däremot möjligheterna att studera ett ämne i smågrupp betydligt mindre och merparten av lärandet sker därför inom ramen för allmänundervisningen. För att stärka alla elevers rätt till stöd,

behöver det specialpedagogiska stödet stärkas. Dessutom behöver en tydlig stödstig byggas upp i staden, för att säkerställa att alla elever har likvärdig rätt och möjlighet att få stöd oberoende av var i kommunen de bor.

Bilagor:
Lagförslag
3 Utlåtanden

Direktören för grundläggande utbildning och gymnasieutbildning

Sektionen antecknar det fortsatta arbetet med revideringen av lagen för kännedom.

Sektionen är medveten om att tolkningen av lagen kommer att innebära att formerna för ordnandet av stödet till eleverna bör omstruktureras och därmed även att resurserna skall omfördelas jämfört med idag. Sektionen besluter att en utredning görs under våren 2025 för att få fakta och alternativ om såväl elevbehov som behovet och ordnandet av specialklasser och smågrupper.

Sektionen är medveten om att det utvecklingsarbete som görs på grund av den reviderade lagen, har som mål att leda till en ökad resurs för specialundervisningen i enlighet med lagens anda och de utökade statsandelarna, vilket även påverkar personalplanen och rekryteringsbehoven.

Sektionen utgår från att eleverna långt även i dag får stöd för att klara sin skolgång och besluter vidare, att ett av målen med det utvecklingsarbete som görs, är att de omstrukturerade stödformerna och resurserna för undervisning på sikt skall vara så kostnadsneutrala som möjligt jämfört med dagens situation.

Planeringen av läsåret 2025-26 skall ta i beaktande ett utökat behov av specialundervisning och utgå från att det delvis kommer att minska på andra former av stödåtgärder.

Beslut

Sektionen antecknade det fortsatta arbetet med revideringen av lagen för kännedom.

Sektionen är medveten om att tolkningen av lagen kommer att innebära att formerna för ordnandet av stödet till eleverna bör omstruktureras och därmed även att resurserna skall omfördelas jämfört med idag. Sektionen beslöt att en utredning görs under våren 2025 för att få fakta och alternativ om såväl elevbehov som behovet och ordnandet av specialklasser och smågrupper.

Sektionen är medveten om att det utvecklingsarbete som görs på grund av den reviderade lagen, har som mål att leda till en ökad resurs för specialundervisningen i enlighet med lagens anda och de utökade statsandelarna, vilket även påverkar personalplanen och rekryteringsbehoven.

Sektionen utgår från att eleverna långt även i dag får stöd för att klara sin skolgång och beslöt vidare, att ett av målen med det utvecklingsarbete som görs, är att de omstrukturerade stödformerna och resurserna för undervisning på sikt skall vara så kostnadsneutrala som möjligt jämfört med dagens situation.

Planeringen av läsåret 2025-26 skall ta i beaktande ett utökat behov av specialundervisning och utgå från att det delvis kommer att minska på andra former av stödåtgärder.